Inleiding

Totstandkoming

Sinds 2018 wordt elk jaar een integraal en gezamenlijk jaarplan door de intergemeentelijke gezagsdriehoek Tweestromenland opgesteld, bestaande uit de officier van justitie (Openbaar Ministerie), de teamchef (politie) en de zes burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen. De intergemeentelijke gezagsdriehoek bespreekt elk jaar uitgebreid aan de hand van monitoring de lopende thema's, ontwikkelingen en actualiteiten die landelijk, regionaal en lokaal spelen op verschillende gebieden binnen het veiligheidsdomein. Aan de hand daarvan wordt bepaald waar de gezamenlijke en integrale focus voor het komende jaar op moet komen of blijven te liggen.

Doel van het integraal jaarplan is vanuit een gedeelde ambitie en prioritering te werken aan een veilig Tweestromenland.

In het meerjarenplan 2019-2022 zijn twee pijlers opgenomen. Ondermijning en zorg en veiligheid. Een derde pijler 'vroeg signalering', is hierin ondergebracht.

Ook komend jaar zal op deze twee pijlers de focus blijven liggen.

Waarom zijn de pijlers nu nog meer van belang?

Door de impact van de coronacrisis op de maatschappij is het extra belangrijk te investeren in de aanpak van ondermijning, maar ook aandacht te besteden aan kwetsbare personen.

Aanpak ondermijning
De "criminaliteitsindustrie" verweeft zich steeds meer met de reguliere economie van ons land. In deze coronatijd zoeken criminelen naar nieuwe kansen. Mogelijk hebben zij ook enige last ervaren van de coronacrisis, bijvoorbeeld door het stilvallen van witwasmogelijkheden of de barrières door reis- of transportbeperkingen. Zij zullen echter snel nieuwe wegen weten te bewandelen om hun illegale handel voort te zetten en juist anticiperen op de kansen die de crisis biedt en de toenemende kwetsbaarheid van bedrijven en inwoners. Bedrijven die failliet dreigen te gaan, kunnen zich wenden tot criminele personen die hun geld willen witwassen. Niet alleen bedrijven, maar ook gewone burgers die hun baan verliezen worden meer kwetsbaar voor aantrekkelijke aanbiedingen. Het kan voor mensen zonder baan aantrekkelijk zijn zich voor criminele hand- en spandiensten te lenen. Bij hoge werkloosheid is het voor criminelen aanlokkelijk om juist in die groep mensen te werven.

Zorg en veiligheid
De coronacrisis en de daarbij genomen maatregelen hebben effect (gehad) op onze inwoners. Naast de hierboven al benoemde werving van kwetsbare personen voor criminele activiteiten is ook de problematiek rondom verwarde personen toegenomen en hardnekkiger geworden. Afgelopen jaar is een stijging te zien van het aantal meldingen van personen met verward gedrag.

Reden te meer om aan deze twee thema's komend jaar extra aandacht te blijven besteden.

Terugblik

Ondermijning

In Tweestromenland is afgelopen jaar hard samen gewerkt in de aanpak van ondermijning. Zo heeft het verbeteren van het proces 'Van signaal tot interventie' in Tweestromenland geleid tot een nieuwe integrale werkwijze in de aanpak van ondermijning. Met het oprichten van het BT Ondermijningsoverleg, inmiddels het Ondermijningsteam Tweestromenland (OTSL) geheten, zijn afgelopen jaar onder leiding van de ondermijningscoördinator veel signalen opgepakt, doorgeleid naar de RIEC-tafel en bestuurlijk en/of strafrechtelijk aangepakt.

Daarnaast zijn de volgende activiteiten en projecten in de bewustwording en aanpak van ondermijning ontwikkeld dan wel voortgezet, die ook komend jaar gecontinueerd worden:

- ✓ Integraal oppakken van ondermijningssignalen en -casuïstiek m.b.v. het Ondermijningsteam Tweestromenland (OTSL);
- ✓ Bestuurlijke maatregelen hennep en drugsproductie;
- ✓ Uitwisseling BOA's tussen gemeenten TSL mogelijk gemaakt door opstellen convenant en aanwijzingsbesluiten;
- ✓ Bibob-beleid Tweestromenland geactualiseerd en geharmoniseerd;
- ✓ Aangevraagde vergunningen volgens Bibob-beleid getoetst en onderzoeken ingezet waar nodig;
- ✓ Integrale controles uitgevoerd n.a.v. ondermijningssignalen en signalen van misstanden i.s.m. verschillende externe partners zoals ODR(N), Liander, douane, e.d.
- ✓ Professionalisering en opleiding t.b.v. aanpak ondermijning m.b.v. verkregen subsidie;
- ✓ Aanpak veilig buitengebied is ontwikkeld en wordt in 2021-2022 in 13 gemeenten in GLZ uitgerold. Coördinator geworven uit versterkingsgelden, start per januari 2022. Analyse RIEC wordt uitgevoerd. Naar keurmerk veilig buitengebied wordt toegewerkt;
- ✓ Organiseren gezamenlijke raadsbijeenkomst TSL;
- ✓ Gezamenlijke nieuwsbrief 'Veilig Vooruit' wordt elk kwartaal aan de raden aangeboden;
- ✓ Project Theseus;
- ✓ Project spookbewoning;
- ✓ Verschillende gemeenten in TSL hebben zich aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem (MMA);
- ✓ Bewustwordingscampagne Cybercrime;
- ✓ We nemen bestuurlijke maatregelen (o.a. n.a.v. beleid 13b Opiumwet);
- ✓ We dragen bij aan bovenlokale werkgroepen op overkoepelende thema's;
- ✓ De APV wordt ge-update in het kader van de aanpak van ondermijning.

Gezamenlijke ambitie Ondermijning:
"Tweestromenland tot een niet aantrekkelijk gebied voor ondermijnende criminaliteit maken."

Prioriteiten aanpak ondermijning 2021

De gezagsdriehoek stelde binnen dit thema in 2021 drie prioriteiten:

1. Aanpak drugs (hennep en synthetische drugs)

De illegale handel en productie van drugs zorgt voor milieuschade en criminaliteit. Drugshandel, gebruik of productie van drugs levert een groot gevaar op voor de omgeving. Daarbij gaat drugshandel en productie vaak gepaard met andere criminele activiteiten. Een strikte handhaving is daarom noodzakelijk om overlast en onveilige situaties tegen te gaan. Doelstelling was daarbij:

- ➢ Gevaarzetting beëindigen en continuering/herhaling voorkomen;
- ➢ Herstellen van de openbare orde en veiligheid;
- ➢ Strafrechtelijke vervolging daders.

Op het thema drugs ligt gezamenlijke regie; bij politie t.a.v. opsporing, bij de burgemeester t.a.v. de bestuursrechtelijke handhaving en bij OM t.a.v. strafrechtelijke vervolging.

Overzicht ondermijningsonderzoeken en aangetroffen misstanden 2021

ONDERMIJNING	
Ondermijningsonderzoeken BT	**Gerealiseerd 1e helft 2021**
3x witwassen,	Totaal: 5 onderzoeken uitgevoerd
2x drugs dealen	
Aangetroffen misstanden uit integrale controles (ondermijning)	**Uitgevoerd 1e helft 2021**
Aantreffen hennepkwekerij	7
Aantreffen grootschalige illegale merkkleding	3
Illegale bewoning	2
Diefstal stroom	2
Aantreffen gestolen auto	1
Uitkeringsfraude	1
Wederrechtelijk verkregen voordeel	**€. 945.980,-**

Resultaten

Op het gebied van "Hennep" staan de werkprocessen goed. Belangrijk om deze samenwerking verder uit te bouwen en door te ontwikkelen.

Er dient komend jaar meer geïnvesteerd te worden in bewustwording van ondermijning. Het RIEC voert in 2022 een weerbaarheidsscan bij gemeenten uit. Dit zou kunnen leiden tot het opstellen van verbeterplannen.

In de afgelopen jaren is veel op vakantieparken geïnvesteerd met als doel deze te laten terugkeren naar de recreatieve bestemming en erop toe te zien dat er geen permanente bewoning ontstaat. Dit vraagt om voortdurende alertheid. De aanpak heeft geleid tot betere samenwerking en heldere afspraken. De aanpak loopt en wordt verder geïmplementeerd in alle gemeenten. Gemeenten kunnen zichzelf aanmelden voor onderzoek naar de veiligheid in vakantieparken via het project Ariadne van de provincie. De gezagsdriehoek volgt deze ontwikkelingen en zal dit thema wanneer het om afstemming vraagt agenderen ter bespreking. Een integrale aanpak behoeft op dit thema niet te worden ontwikkeld.

Dit in tegenstelling tot het thema mensenhandel. Alle gemeenten moeten eind 2022 een sluitende aanpak hebben. Deze dient komend jaar ontwikkeld te worden. Hierover vindt afstemming plaats op districtsniveau.

Ten aanzien van het buitengebied is in maart 2021 een notitie inhoudende een plan van aanpak veilig buitengebied gepresenteerd aan het districtelijk veiligheidsoverleg (DVO). Alle bestuurders in Gelderland-Zuid hebben zich aan dit plan gecommitteerd. In Q3 is de eerste gemeente in Tweestromenland gestart met de uitvoering van dit plan in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), Platform Veilig Ondernemen (PVO) en het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). Doel is dat 13 gemeenten in Gelderland-Zuid eind 2022 beschikken over een keurmerk veilig buitengebied en dat de aanpak lokaal goed is geborgd. Vanaf januari 2022 zal een coördinator veilig buitengebied dit traject gaan coördineren.
Voor de werving van deze coördinator kon een beroep worden gedaan op de versterkingsgelden. Ten aanzien van het Keurmerk treedt de provincie op als opdrachtgever richting CCV en neemt daarmee de kosten die hiermee gepaard gaan op zich. Komend jaar wordt de uitvoering van dit traject gemonitord.

Aandachtspunten 2022

- Informatie gestuurd werken t.b.v. ondermijning kan beter;
- Weerbare en integere overheid;
- Betekenisvol afdoen; aan voorkant casus bespreken wat is het doel, wat is meest effectieve interventie en inzetten van capaciteit op zaken met grote impact;
- Cybercriminaliteit neemt toe. Hierbij kan gedacht worden aan gegevensdiefstal, cyberaanvallen, maar ook strafbare uitingen, verkoop van gestolen of vervalste goederen en identiteitsfraude.
  Het bevorderen van de digitale weerbaarheid is nodig.

Zorg en veiligheid

De gezagsdriehoek stelde binnen het thema zorg en veiligheid in 2021 vier prioriteiten:

1. Versterken verbinding zorg en veiligheid;
2. Verwarde/kwetsbare personen;
3. Aanpak jeugd(overlast);
4. Instellingen.

Afgelopen jaar is de samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein verder versterkt. Er wordt hard gewerkt aan het opstellen van convenanten om het delen van informatie tussen verschillende partners te vergemakkelijken.

De ontwikkelde aanpak jeugd werpt zijn vruchten af. Politie geeft aan dat de jeugd over het algemeen goed is aan te spreken en er weinig echt problematisch jeugdgroepen in Tweestromenland actief zijn. Desondanks geven een aantal gemeenten aan de handen vol te hebben aan de jeugd en wordt een goede concrete aanpak gemist. In deze coronatijd is aandacht voor jeugd van extra belang, juist om risico's te voorkomen. De VNG roept het kabinet niet voor niets op om meer te doen als het gaat om perspectief voor jongeren. Voorlichting geven, in gesprek blijven en zicht houden ter voorkomen van crimineel gedrag blijft daarom aandacht behoeven.

Op de problematiek rondom instellingen is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd. Dit heeft geleid tot betere samenwerking en heldere afspraken, waardoor de problematiek over het algemeen beter beheersbaar is geworden.

Met het bestuurlijk akkoord, na de inwerkingtreding van de wet straffen en beschermen, is de interventie van gemeenten bij nazorg ex-gedetineerden groter geworden. Er zijn stappen gezet in een werkproces voor gemeenten dat hen eenduidig ondersteunt bij de nazorg van ex-gedetineerden. De samenwerking op dit thema is nog in ontwikkeling.

Er is een toename zichtbaar van het aantal meldingen van overlast door verwarde personen. De samenwerking t.b.v. deze doelgroep is complex. Onderzocht dient te worden hoe beter gebruik kan worden gemaakt van zorg, drang en dwang.

Gezamenlijke ambitie zorg en veiligheid:
"Voorkomen van overlast en criminaliteit door kwetsbare personen 'weerbaarder' te maken en hen toe te leiden naar passende zorg."

Aandachtspunten 2022

- Toegenomen en hardnekkiger problematiek rondom verwarde personen;
- Werving kwetsbare personen voor criminele activiteiten;
- WvGGZ en WTH: acuut oppakken vraagt constant beschikbare capaciteit en deskundigheid;
- Effecten van ontwikkelingen coronamaatregelen.

Prioriteiten 2022

Bij het prioriteren van de veiligheidsvraagstukken voor 2022 heeft de gezagsdriehoek het volgende afwegingskader gebruikt:

- Ze zijn niet vanuit één discipline op te lossen;
- Ze raken meerdere gemeenten of kunnen in meerdere gemeenten (gaan) spelen;
- Ze gaan over veiligheid en raken de inzet van de politie;
- Ze vragen samenhang tussen een straf- en bestuursrechtelijke aanpak;
- Ze vragen bestuurlijke afwegingen en prioritering.

Dit kader heeft geleid tot de volgende prioriteiten:

- **Integrale aanpak van drugs;**
- **Integrale aanpak van overlast en bescherming van personen met verward gedrag;**
- **Integrale aanpak verkeershandhaving.**

Wat gebeurt er met de overige thema's?

Veel thema's waar in 2021 de focus op lag zijn inmiddels opgepakt en (door)ontwikkeld. Deze worden in 2022 verder uitgevoerd. Dit geldt o.a. voor de thema's *veilig buitengebied, mensenhandel, vakantieparken, cybercrime en evenementen*. Ten aanzien van deze thema's is een monitoringsdocument ontwikkeld, zodat de gezagsdriehoek de voortgang komend jaar kan blijven volgen en bewaken.

Plan van Aanpak 2022

1. Integrale aanpak drugs

Waarom is dit een thema?

Het is belangrijk om de samenwerking in de aanpak van drugs verder uit te bouwen en door te ontwikkelen. Het gaat om bewustwording van ondermijning, maar ook om naast de aanpak van hennep de integrale aanpak rond synthetische drugs en cocaïne door te ontwikkelen.

Wat willen we bereiken in 2022?

- Vergroten bewustwording van ondermijning bij zowel medewerkers (intern) als inwoners (extern);
- Evalueren Hennep-convenant;
- Opstellen afwegingskader over wanneer wel en niet strafrechtelijk oppakken van zaken;
- Aansluiten bij- en uitvoeren van districtelijke aanpak rond synthetische drugs en cocaïne.

Hoe organiseren we dat?

O.a. door:

- Gebruik te maken van ontwikkelingen en pilots die er zijn op Oost-Nederland niveau;
- Afstemming met werkgroepen drugs en -hennep Gelderland-Zuid en knooppunt ondermijning Gelderland-Zuid;
- Organiseren van een themasessie voor gezagsdriehoek met spreker rond de samenhangende mogelijkheden tussen bestuursrechtelijke- en strafrechtelijke aanpak;
- Inzetten op voorlichting en bewustwording;
- Ambtelijk advies (werkgroep drugs) over categorisering van hennepteeltzaken aan de hand waarvan keuzes gemaakt kunnen worden bij de afdoening daarvan;
- Portefeuillehouder drugs betrekken bij de ontwikkeling van de aanpak. Voor Tweestromenland is dit burgemeester Van Rhee-Oud Ammerveld;
- Het RIEC ter ondersteuning betrekken vanuit hun kennis en expertise;
- Komen tot een concreet werkproces, nadat beleid is vastgesteld en bestuurlijk kaders zijn gesteld;
- Betrekken Ondermijningsteam Tweestromenland (OTSL) t.a.v. signalering en doorgeleiding drugsgerelateerde zaken.

2. Integrale aanpak van overlast en bescherming van personen met verward gedrag

Waarom is dit een thema?

Er is een toegenomen en hardnekkige problematiek rondom de overlast van verwarde personen. Tegelijk zijn deze mensen ook kwetsbaar en worden zij sneller slachtoffer van criminelen die hen bijvoorbeeld werven voor criminele activiteiten. De aanpak vraagt daarom om een betere, nieuwe werkwijze door de diverse betrokken partners. Ook willen we beter zicht op de regierol van gemeenten in de aanpak en ondersteuning van deze mensen; wat houdt dat precies in? Waar begint en eindigt deze regierol?

Wat willen we bereiken in 2022?

Kennis vergroten van deze problematiek (professionalisering).
Het ontwikkelen van een nieuwe integrale aanpak in Tweestromenland. Daarbij aandacht voor de volgende zaken:

- Beschrijving van de regierol gemeenten ter ondersteuning van de integrale aanpak;
- Beschrijving van de uitvoering door veiligheidshuis, wijkteam, meldpunt bijzondere zorg, etc.;
- Een opschalingssystematiek op basis van de Wet zorg en dwang en Wet verplichte GGZ, bestuursdwang en strafrecht als daar sprake van is;
- Een vastgesteld (samenwerkings-) convenant voor de regieteams;
- Afspraken over het delen van informatie tussen partners onderling (eventueel vastleggen in convenant);
- Aansluiten bij preventieve aanpakken zoals ggz in de wijk, bewustwording en begrip voor deze doelgroep.

Hoe organiseren we dat?

Deze problematiek speelt zich af op het snijvlak zorg en veiligheid. Het is bij het ontwikkelen van de aanpak van belang dat zowel partners uit het veiligheidsdomein als uit het zorgdomein betrokken worden.

De ambtelijke werkgroep zorg en veiligheid TSL komt met een voorstel, in afstemming met de portefeuillehouder zorg en veiligheid burgemeester Van Beek.

3. Integrale aanpak verkeershandhaving

Waarom is dit een thema?

Ons gebied heeft veel verkeersongevallen op provinciale wegen, soms met dodelijke afloop. Verkeersveiligheid heeft veel baat bij nalevingsgedrag. Het gaat dan om alcohol-/ drugsgebruik in het verkeer, maar ook bellen met de mobiele telefoon. Tweestromenland is gebaat bij een gezamenlijke, integrale aanpak van gemeenten, politie en OM.

Wat willen we bereiken in 2022?

Een gezamenlijke aanpak van gemeenten, politie en OM ten behoeve van het verhogen van naleefgedrag is beschreven en uitgewerkt. Daarbij is aandacht voor effectieve preventieve methodes en nieuwe handhavingsarrangementen. Doel is daarmee het aantal slachtoffers in het verkeer (doden en gewonden) terug te dringen.

Alcoholcontroles uitvoeren, o.a. in de buurt van sportkantines.

Verkeersveiligheid als thema onderbrengen op de veiligheidskalender.

Hoe organiseren we dat?

Een portefeuillehouder vanuit de gezagsdriehoek wordt aangewezen.

Bij de aanpak zal onder andere de afdeling ruimtelijke ordening en de provincie worden betrokken.

Planning

1. Integrale aanpak van drugs			
"Tweestromenland tot een niet aantrekkelijk gebied voor ondermijnende criminaliteit maken." *(Zorgen voor een ongunstig klimaat voor criminele activiteiten).*			
Resultaat	**Acties**	**Samenwerking** *(Hoe verloopt samenwerking/afstemming)*	**Casuïstiek/cijfers**
Meer inzetten op preventie en bewustwording van ondermijning	Organiseren interne bewustwordings-sessie(s). Elk kwartaal wordt (intern/extern) aandacht besteedt op (social) media m.b.t. het herkennen van signalen van ondermijning Gebruikmaken van Toolkit RIEC voor best practices, gericht op het vergroten van bewustwording en weerbaarheid van zowel medewerkers als inwoners.		
Evalueren Hennep-convenant	Damocles-beleid evalueren. Betrekken recente uitspraken RvS.		
Opstellen afwegingskader over wanneer wel en niet strafrechtelijk oppakken van zaken	Plannen themasessie voor gezagsdriehoek over mogelijkheden bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aanpak. OM evalueert resultaten pilots O-N van vereenv. - en versnelde afhandeling van hennepzaken. Doel: i.s.m. opsporings- en vervolgingscapaciteit inzetten waar strafrechtelijke afdoening het meest effectief wordt geacht.		
Aansluiten bij- en uitvoeren van districtelijke aanpak rond cocaïne (en syndru)	Onderzoeken wat er reeds ontwikkeld is in de aanpak van cocaïne (handel) en hier de best practises uithalen en toepassen in TSL.		

2. Integrale aanpak van overlast en bescherming van personen met verward gedrag

Ontwikkelen van een nieuwe en betere werkwijze in de gezamenlijke aanpak van hardnekkige problematiek rondom de overlast van verwarde personen en de bescherming van kwetsbare personen tegen slachtofferschap door criminelen en criminaliteit.

Resultaat	**Acties**	**Samenwerking** *(Hoe verloopt samenwerking/afstemming)*	**Casuïstiek/cijfers**
Persoonsgerichte aanpak	Doelgericht afspraken maken en in beeld houden		
Beschrijving van de uitvoering door veiligheidshuis, wijkteam, meldpunt bijzondere zorg, etc.			
Een opschalings-systematiek o.b.v. de Wet zorg en dwang en Wet verplichte GGZ	Bestaand regionaal werkproces evalueren		
Afspraken over het delen van informatie tussen partners onderling (eventueel vastleggen in convenant)	Convenant regieteams afronden		
Helder afstemmingskader t.a.v. zorg, drang en dwang	Ambtelijke werkgroep onderzoekt wat nodig is in verbeteren werkwijze en komt met voorstel/advies. Meer verbinding tussen wijkagenten, ZVH en zorgpartners.		
Integrale aanpak borgen	Gezamenlijk werkproces (met aandacht voor vroegtijdige afstemming) wordt opgesteld en geïmplementeerd.		

3. Integrale aanpak verkeershandhaving			
In Tweestromenland is het naleefgedrag in het verkeer hoog, wat leidt tot een afname van het aantal slachtoffers (doden en gewonden) in het verkeer.			
Resultaat	**Acties**	**Samenwerking** *(Hoe verloopt samenwerking/afstemming)*	**Casuïstiek/cijfers**
Een gezamenlijk aanpak in het verhogen van naleefgedrag gemeenten, politie en OM is beschreven en uitgewerkt			
Aandacht voor effectieve preventieve methodes en nieuwe handhavings-arrangementen			
Alcoholcontroles uitvoeren, o.a. in de buurt van sportkantines			
Verkeersveiligheid is als thema ondergebracht op de veiligheids-kalender			

Monitoring lopende thema's

In 2022 wordt de voortgang op thema's waar reeds een integrale aanpak op is ontwikkeld drie keer per jaar uitgebreid gemonitord door de gezagsdriehoek. Tussendoor vindt monitoring tijdens de IV-overleggen plaats zodat tijdig bij eventuele knelpunten in de voortgang, actuele ontwikkelingen of uitvoeringsvraagstukken bijgestuurd kan worden.

Thema	Planning	Voortgang/ Samenwerking	Casuïstiek/cijfers
Aanpak veilig buitengebied	Eind 2022: 13 gemeenten GLZ keurmerk veilig buitengebied, uitgevoerde analyse RIEC en aanpak lokaal geborgd.		
Mensenhandel	Eind 2022: sluitende aanpak mensenhandel.		
Vakantieparken	Gemeenten Berg en Dal en West Maas en Waal gaan van start met aanpak m.b.v. project Ariadne.		
Cybercrime	Meedoen met regionale/landelijke bewustwordingscampagnes.		
Jeugdoverlast	Zicht houden op (hinderlijke) jeugdgroepen en voorkomen dat deze crimineel gedrag gaan vertonen.		
Problematiek rondom instellingen	Uitvoeren gemaakte afspraken en op basis van praktijkervaringen zo nodig evalueren en bijstellen.		
Evenementen	Maart 2022: Evenementenkalender TSL		